

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب کار
تفکر و پژوهش

ششم دبستان

۱۳۹۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری
نام کتاب: کتاب کار تفکر و پژوهش - ششم دبستان - ۳۴/۸

مؤلفان: میترا دانشور، احمد غلامحسینی

آماده‌سازی و نظارت برچاپ و توزیع: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی

مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک، صفحه‌آرا: سید علی موسوی

تصویرگران: محمد باران دوست، بهاره جابری و ایمان نکاحی

طراح جلد: محمدحسن معماری

حروفچین: فاطمه باقری مهر

مصحح: زهرا رشیدی مقدم، فرشته ارجمند

امور آماده سازی خبر: سپیده ملک ایزدی

امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب پور

ناشر: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹۰۱۶۱۳۸۸۲۱، ۰۹۲۶۶۳۰۸۸۰، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۸-۰۵۹۰-۰۵۶۴-۹۷۸ | ISBN 978-964-05-2059-8

امام طلبه‌ها را به تحقیق و تبعیج و ادار می‌کردند. به شاگردان مجال می‌دادند تا نظرات خود را بیان کنند. اگر روزی در سر درس کسی اشکال نمی‌کرد، امام با حالت اعتراض می‌فرمودند: «مگر اینجا مجلس ختم است که ساكت نشسته‌اید».

سخنی با دانش آموزان

دانش آموزان عزیز: سلام

برای چند دقیقه، ذهن خود را برای یک پرواز خیالی آزاد بگذارید. حال به درس تفکر و پژوهش و روش آن فکر کنید! فکر می‌کنید موضوع و روش درس تفکر و پژوهش چگونه است؟ کتاب کار تفکر و پژوهش چگونه کتابی است؟ چه تصویری پیش خود مجسم می‌کنید؟ آیا کلاس‌هایی را مجسم می‌کنید که دانش آموزان در حال گوش دادن به یک سخنرانی درباره‌ی تفکر و پژوهش و فایده‌های آن هستند؟ یا کلاسی که دانش آموزان دائم در حال انجام تکالیف کتاب کار هستند؟ چنین تصوراتی در مورد درس «تفکر و پژوهش» بسیار دور از واقعیت است. در درس تفکر و پژوهش شما یاد می‌گیرید به کنجکاوی‌های خود توجه کنید، پرسش و کاآش کنید؛ لذا در این ساعت شما و پرسش‌ها و روش‌هاییتان برای یافتن پاسخ پرسش مهم هستید. درس تفکر و پژوهش از فعالیت‌هایی تشکیل شده که به شما فرصت می‌دهد پرسشگری و کاآشگری کنید و روش‌های یادگیری خود را مورد بررسی قرار داده و بهبود بخشدید. در این درس شما با انجام فعالیت‌هایی مانند بازی، گوش دادن به داستان، تماشای فیلم، خواندن متن، و غیره فرصت کندوکاو در نظرات خود و دیگران را خواهید داشت. داشتن کتاب کار فرستی است برای ثبت خاطرات شما از شنیدن داستان‌ها، تماشای فیلم‌ها، گفت‌وگو با دوستان و آموزگار و اعضای خانواده، بحث و جدل بر سر یک عقیده و تمام آنچه خاطرات دوران دبستان ما و شما را می‌سازد. در کتاب کار، فعالیت‌هایی برای داخل و گاه خارج از کلاس پیش‌بینی شده تا شما یادگیری‌های خود در طول سال تحصیلی را ثبت کنید. بعد از هر چهار یا پنج جلسه نیز صفحاتی با عنوان خودآزارزیابی قرار داده شده تا یادگیری‌ها و نظرات خود در مورد جلسات گذشته را ثبت و خود را ارزیابی کنید. در تکمیل این صفحات کوشانید؛ زیرا کتاب کار علاوه بر دفتر ثبت تجربه‌ها، پوشه‌ی کار شما در طول سال تحصیلی نیز هست که آموزگارتان با بررسی آن هر هشت جلسه یک بار و نیز در پایان سال، میزان پیشرفت و نمره‌ی شما را تعیین خواهد کرد. امیدواریم از ساعت تفکر و پژوهش لذت ببرید و طعم لذت‌های خود را در کتاب کار بنویسید.

گروه مؤلفان

فهرست مطالب

۱

بخش اول

۲	واژه‌های تصادفی
۳	دیدنی‌های سرزمین من
۵	نارنجی‌پوش امانتدار
۷	یک اتفاق عجیب!
۹	خودارزیابی
۱۰	خرسی که می‌خواست خرس باقی بماند
۱۱	بوی خوش مدینه
۱۲	مردم پسندها
۱۴	مارگیرو اژدها
۱۶	خودارزیابی
۱۷	شکلی دیگر
۱۸	زیر ذره‌بین
۲۰	آقکند
۲۱	خودارزیابی
۲۲	پایتخت کشور من
۲۳	لی لی حوضک
۲۴	شگفتی‌ها
۲۵	ماه بود و روباه
۲۶	خودارزیابی
۲۷	دانه‌ی نی
۲۸	من و پرسش‌هایم
۳۱	میمون‌های گرانبهایها
۳۲	خودارزیابی

بخش دوم

فعالیت‌های انتخابی

- ۳۴ ..... هر کاری !
- ۳۵ ..... برنامه‌ی کودک و نوجوان
- ۳۶ ..... از کجا بدانم؟
- ۳۸ ..... چرخ ریسک
- ۳۹ ..... رضا
- ۴۰ ..... درخت بخشندۀ
- ۴۲ ..... پرواز کن! پرواز!
- ۴۴ ..... ما کجا هستیم؟
- ۴۶ ..... آخر خط
- ۴۷ ..... من عاقبت از این پل خواهم گذشت
- ۴۸ ..... مم مم شو
- ۴۹ ..... کیمیاگر
- ۵۰ ..... خودارزیابی

۵۱

بخش سوم فعالیّت‌های اختیاری

۵۲	فعالیّت اختیاری شماره‌ی ۱
۵۴	فعالیّت اختیاری شماره‌ی ۲
۵۶	فعالیّت اختیاری شماره‌ی ۳
۵۸	خودارزیابی فعالیّت‌های اختیاری
۶۰	برگه‌ی خودارزیابی نیمسال اوّل تحصیلی
۶۲	برگه‌ی خودارزیابی نیمسال دوم تحصیلی

پختش اول

۱

عنوان فعالیت:

واژه‌های تصادفی

۱— ده کلمه‌ای را که روی تابلوی کلاس نوشته شده است، در جای خالی بنویسید.

اکنون کلمات بالا را به طور دلخواه حداکثر در سه طبقه، طبقه‌بندی کنید و برای هر طبقه عنوانی انتخاب کنید.
طبقه‌بندی من:

۲— در گروه خود، طبقه‌بندی‌های ارائه شده توسط هر عضو گروه را با دلایل آن بررسی و روی یک نوع طبقه‌بندی توافق کنید. طبقه‌بندی مورد توافق را بنویسید.

طبقه‌بندی گروه:

۳— با توجه به فعالیتی که در این جلسه انجام دادید فکر می‌کنید در طول سال تحصیلی، در درس تفکر و پژوهش چه فعالیت‌هایی انجام خواهد داد؟

۴— همان‌طور که می‌دانید اجرای بهتر هر کار و فعالیت جمعی نیاز به رعایت قواعد و مقرراتی دارد. بر همین اساس اجرای فعالیت‌های درس تفکر و پژوهش نیز نیاز به قواعد و مقرراتی دارد که با رعایت آن‌ها فعالیت‌ها به بهترین نحو اجرا می‌شود؛ درباره‌ی قواعد و مقررات مورد نیاز درس تفکر و پژوهش در کلاس بحث کنید. موارد مورد توافق را در زیر بنویسید.

۱. هنگام گفت و گو با احترام با هم صحبت می‌کنیم.

۲

۳

۴

۵

عنوان فعالیت:

دیدنی‌های سرزمین من

فرض کنید یک میهمان خارجی به کشور شما خواهد آمد و قرار است او را به شهرهایی که جاهای دیدنی دارد، ببرید. شما کدام مناطق یا شهرها را انتخاب می‌کنید. اکنون جدول زیر را کامل کنید.

ردیف	نام منطقه یا شهر	دلایل انتخاب شما
۱		
۲		
۳		

با دوستان خود در گروه مشورت کنید؛ پس از مشورت، جدول را براساس توافق اعضای گروه کامل کنید.

ردیف	نام منطقه یا شهر	دلایل انتخاب شما
۱		
۲		
۳		

در انتخاب این سه منطقه یا شهر به کدام ویژگی‌های میهمان توجه کردید؟ آن‌ها را فهرست کنید.

ردیف	نام منطقه یا شهر	دلایل انتخاب شما
۱		
۲		
۳		

عنوان فعالیت:

نارنجی پوش امانتدار

پس از شنیدن مطلبی که معلم برای شما خواند، چه پرسش‌هایی در ذهن شما مطرح شد؟ دو مورد را بنویسید.

۱ ..... ؟

۲ ..... ؟

خود را به جای شخصیت‌های این داستان قرار دهید.

چه احساساتی در شما پیدا می‌شود؟

اگر من به جای ..... بودم:

اگر من به جای ..... بودم:

چه تصمیمی می‌گرفتید؟

اگر من به جای ..... بودم:

اگر من به جای ..... بودم:

برای تصمیم‌گیری در چنین موقعیت‌هایی چه مواردی تأثیر دارد؟ چگونه؟

۱

۲

۳

۴

خلاصه‌ی نظرات من و همکلاسی‌هایم درباره‌ی موارد فوق:

عنوان فعالیت:

یک اتفاق عجیب!

در فعالیتی که در کلاس انجام شد، شما چه نظری داشتید؟ آیا برای این نظر شواهد و دلایل کافی داشتید؟
نظر من:

شواهد و دلایل:

فعالیت خارج از کلاس:

تا هفته‌ی آینده در محیط زندگی خود دقّت کنید، آیا چیزهایی می‌بینید که علت وقوع آن برای شما معلوم نیست؟ سه مورد از آن‌ها را بنویسید.

.....	۱
.....	۲
.....	۳

دانش آموز عزیز

- از این پس، بعد از هر چند جلسه در کتاب کار خود با فعالیت‌هایی تحت عنوان خودارزیابی روبرو می‌شوید. فعالیت خودارزیابی به شما کمک می‌کند که:
- یادگیری‌های خود را مرور کنید.
  - به روش یادگیری خود پی ببرید.
  - با بررسی دقیق فعالیت‌های خود در ساعت تفکر و پژوهش و نوشهای خود در کتاب کار به نکات مثبت و منفی کار خود پی ببرید و موارد مورد علاقه‌ی خود را بشناسید.
  - توانایی بیان نظرات خود به صورت نوشتاری را گسترش دهید.

برای کامل کردن فعالیت‌های خود ارزیابی به نکات زیر توجه کنید.

- ابتدا نام فعالیت‌های مورد بررسی را در سطر اول بنویسید.
- در سؤال اول از شما انتظار می‌رود با دقّت و حوصله، ذهن و نوشهای خود را مرور کنید و هر آنچه در مورد چگونگی فکر کردن و موضوعات فعالیت‌ها یادگرفته‌اید بنویسید. به طور حتم یادگیری‌های شما با دیگر همکلاسی‌هایتان شباهت و تفاوت‌هایی خواهد داشت زیرا شما با دیگران شباهت‌ها و تفاوت‌هایی دارید.
- یادگیری شما حاصل تلاش و فعالیت‌تان در کلاس و خارج از کلاس، به صورت فردی و گروهی است. همان‌طور که می‌دانید روش یادگیری شما خاص شماست. در سؤال دوم انتظار می‌رود به روش یادگیری خود فکر کنید و آنچه را که به یادگیری بهتر شما کمک می‌کند، بنویسید.
- در کامل کردن جدول سؤال ۳، آنچه نمره یا وضعیت پیشرفت شما را تعیین می‌کند، تعداد نکات مثبت یا منفی نوشته شده نیست بلکه دقّت و صداقت شما مهم است. برای ارزیابی انتظار می‌رود از معیارهای ساده مانند تمیزی، خوش خطی و ...، در کنار معیارهای سطح بالاتر مانند داشتن نظرات کامل، بررسی همه جانبه‌ی موضوع، استفاده از جملات زیبا، صرف زمان کافی برای انجام فعالیت و ... استفاده کنید.

خودارزیابی

فعالیّت‌های مورد بررسی

۱— با بررسی فعالیّت‌های جلسات گذشته‌ی تفکر و پژوهش، چه چیزهایی یاد گرفتید؟

.....

.....

.....

۲— انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

.....

.....

.....

۳— با بررسی نوشتۀ‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید!

موارد دوست‌داشتنی
درباره‌ی نوشتۀ‌های من

نکات منفی
درباره‌ی نوشتۀ‌های من

نکات مثبت
درباره‌ی نوشتۀ‌های من

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

عنوان فعالیت:

خرسی که می خواست خرس
باقی بماند.

احساسات خود را از انجام فعالیت این جلسه در بخش احساسات من بنویسید.

احساسات من:

- نظرات خود درباره‌ی سؤال زیر را پس از گفت و گو با دوستان بنویسید.
هویّت انسان از چه چیزهایی تشکیل شده است؟

فعالیّت خارج از کلاس:

با بزرگترها مشورت کنید.
هویّت هر موجود از چه چیزهایی تشکیل شده است؟

عنوان فعالیت:

بوی خوش مدینه

۱— دو مورد از بزرگ‌ترین آرزوهای ایمان را در ذهن مجسم کنید. آنها را بنویسید.

۲— اگر مجبور باشید با انتخاب یک آرزو، آرزوی دیگر را از دست بدهید، چه احساسی به شما دست می‌دهد؟

۳— کدام را انتخاب می‌کنید؟ چرا؟

۴— نتیجه‌گیری خود را از گفت و گوهای جلسه بنویسید.

عنوان فعالیت:

مودم پسند‌ها

..... نام اعضای گروه:..... نام گروه:.....

۱- نظر افرادی که شما از آن‌ها پرسش کردید.

نفر اول

نفر دوم

نفر سوم

نفر چهار

نفر پنجم

۲—با کنار هم قرار دادن نتایج کار اعضای گروه جدول زیر را کامل کنید.

◆ بیشترین تعداد در هر پایه مربوط به کدام مکان مدرسه شماست؟

پایه‌ی اول:	پایه‌ی چهارم:
پایه‌ی دوم:	پایه‌ی پنجم:
پایه‌ی سوم:	پایه‌ی ششم:

◆ آیا بین نظرات دانشآموزان پایه‌های اوّل تا ششم تفاوت وجود دارد؟

فعالیت خارج از کلاس:

برای این که به پرسش زیر پاسخ دهید، از کدام یک از روش‌های زیر استفاده می‌کنید؟
«همسالان شما به چه بازی‌هایی بیشتر علاقه دارند؟»

مطالعه‌ی کتاب

مشاهده

نظرسنجی(مصاحبه یا پرسشنامه)

دلیل انتخاب خود را بنویسید.

عنوان فعالیت:

مارگیر و اژدها

اگر تجربه‌ای مشابه تجربه‌ی مرد مارگیر تاکنون در زندگی شما اتفاق افتاده است، آن را بنویسید.

تجربه‌ی من:

یک خواسته از خواسته‌های خود را بنویسید.

دستیابی شما به این خواسته چه تأثیری روی زندگی شما و دیگران دارد؟

فعالیت خارج از کلاس:

راجع به سؤال زیر با دوستان یا افراد خانواده‌ی خود صحبت کنید و نتیجه‌ی گفت و گوهای خود را بنویسید.
«چه وقت می‌توانیم مطمئن باشیم، خواسته‌های ما به خودمان و دیگران آسیب نمی‌رساند؟»

خودارزیابی

فعالیّت‌های مورد بررسی

۱- با بررسی فعالیّت‌های جلسات گذشته‌ی تفکر و پژوهش، چه چیزهایی یاد گرفتید؟

۲- انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

۳- با بررسی نوشت‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید.

موارد دوست‌داشتنی
درباره‌ی فعالیّت‌ها

نکات منفی درباره‌ی
نوشت‌های من

نکات مثبت درباره‌ی
نوشت‌های من

عنوان فعالیت:

شکلی دیگر

همان طور که در فعالیت‌های گذشته و این فعالیت مشاهده کردید، افراد نسبت به یک موضوع دیدگاه‌های متفاوتی دارند که می‌تواند درست یا نادرست، کامل یا ناقص باشد، چگونه می‌توانیم مطمئن شویم که دیدگاه ما درست و کامل است؟

عنوان فعالیت:

زیر ذرّه‌بین

براساس پرسشی که در کلاس مطرح شد، جدول زیر را کامل کنید.

نام و نام خانوادگی مشاهده‌گر :

تاریخ‌های مشاهده :

پنج

چهارم

سوم

دوم

پایه‌ی مورد مشاهده : اقل

جدول ثبت اطلاعات

نتایج کار گروه خود را با سایر گروه‌ها مقایسه کنید.

◆ هر یک از گروه‌ها چه رفتارهایی را مورد مشاهده قرار دادند؟

◆ بین رفتارهای دانشآموزان پایه‌های اول تا پنجم چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی وجود دارد؟

◆ در کلاس درباره‌ی رفتارهای مورد مشاهده بحث و گفت‌و‌گو کنید. نتیجه‌گیری خود از گفت‌و‌گوها را بنویسید.

فعالیت خارج از کلاس:

۱- در زمان و ساعت مشخصی از روز (مثلاً ساعت پنج بعد از ظهر به مدت نیم ساعت) افراد یا وسائل نقلیه‌ای را که از مقابل خانه‌ی شما می‌گذرند، با ذکر ویژگی‌های آن‌ها فهرست و در صورت لزوم طبقه‌بندی کنید.

عنوان فعالیت:

آقگند

با توجه به فیلمی که نمایش داده شده به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

- ۱- اگر شما به جای معلم جدید بودید در چنین شرایطی چه می کردید؟

۲- شخصیت‌های موجود در فیلم را توصیف کنید.

معلم جدید

معلم قبلی

مرد صاحب خانه

خودارزیابی

فعالیت‌های مورد بررسی ..

۱- با بررسی فعالیت‌های جلسات گذشته‌ی تفکر و پژوهش، چه چیزهایی یاد گرفتید؟

۲- انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

۳- با بررسی نوشه‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید.

موارد دوستداشتني
درباره‌ی فعالیت‌ها

نکات منفی درباره‌ی
نوشه‌های من

نکات مثبت درباره‌ی
نوشه‌های من

پایتحت کشور من

پاسخ هر یک از پرسش‌های جدول را چگونه می‌توان یافت؟ پاسخ خود را در جدول علامت بزنید.

پرسش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
پاسخ										
جانوران موجود در محیط مدرسه‌ی شما بیشتر از چه گروهی هستند؟										
موضوع خطبه‌های نماز جمعه مرکز استان شما در فصل پاییز سال ۱۳۹۱ چه بوده است؟										
ماشین‌هایی که از میدان ولی‌عصر شهر تهران عبور می‌کنند بیشتر چه رنگی هستند؟										
مهم‌ترین وقایع ۸ سال دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق به ایران) چه بوده است؟										
میزان مطالعه‌ی کتاب در کشورمان از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰ چه تغییری کرده است؟										
پر طرفدارترین سریال تلویزیونی ماه رمضان سال ۹۲ از نظر هم کلاسان شما کدام بوده است؟										
قیام امام حسین (ع) چه پیامدهایی داشته است؟										
آخرین اطلاعات درباره تحقیقات فضایی ایران چیست؟										
هم کلاس‌های شما به کدام یک از رشته‌های ورزشی بیشتر علاقه دارند؟										
تغییرات دانه‌ی کاشته شده در یک گلدان، در طول یک ماه چگونه است؟										

توجه: در برخی از پرسش‌ها ممکن است بیشتر از یک خانه علامت زده شود.

لی لی حوضک

احساسات و نظر خود را درباره‌ی
داستان، تصاویر و موسیقی فیلم در بخش
یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

داستان

تصاویر

موسیقی

با دوستان خود در کلاس درباره‌ی پرسش‌های زیر گفت و گو کنید.

- ◆ پیام آشکار این فیلم چه بود؟
- ◆ پیام‌های پنهان در فیلم چه بود؟

◆ همان‌طور که در فعالیت‌های گوش دادن به داستان و تماشای فیلم ملاحظه کردید هر داستان یا فیلم ممکن است دارای پیام‌های آشکار و پنهانی باشد، به چه مواردی توجه کنیم تا پیام‌های آشکار و پنهان داستان و فیلم را دریافت کنیم؟

شگفتی ها

۱- پس از مشاهده، سه پرسش بنویسید که با آیا شروع می‌شود و سه پرسش که با چرا شروع می‌شود.

- ◆ آیا
- ◆ آیا
- ◆ آیا
- ◆ چرا
- ◆ چرا
- ◆ چرا

۲- براساس گفتوگوهایی که در کلاس انجام شد بنویسید:
پرسش‌هایی که با چرا شروع می‌شوند چه شباهتی با هم دارند؟

پرسش‌هایی که با آیا شروع می‌شوند چه شباهتی با هم دارند؟

۳- آیا پرسش‌هایی که روی تابلو نوشته شده ارتباطی با هم دارند؟ آن ارتباطات را بنویسید.

عنوان فعالیت:

ماه بود و رو باه

پیام‌های آشکار و پنهان داستان «ماه بود و رو باه» را در بخش یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

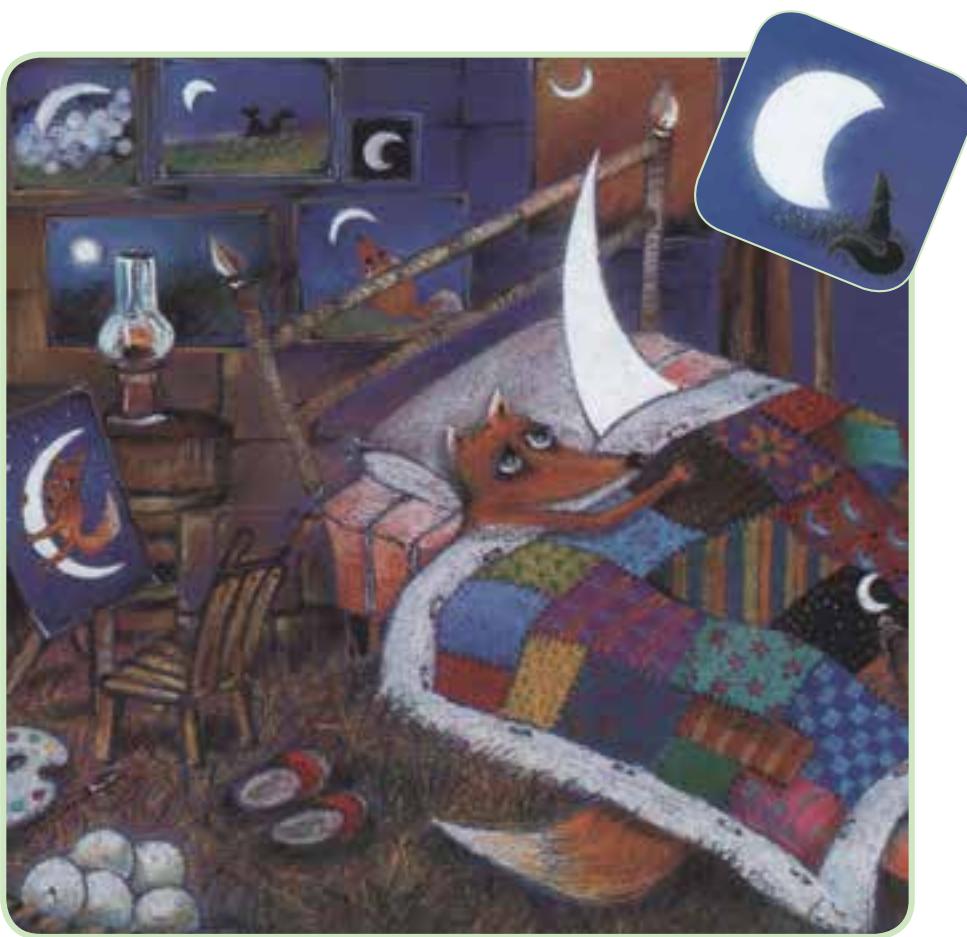
.....

.....

.....

.....

.....

خودارزیابی

فعالیّت‌های مورد بررسی .....

۱- با بررسی فعالیّت‌های جلسات گذشته‌ی تفکّر و پژوهش، چه چیزهایی یاد گرفتید؟

.....
.....
.....
.....

۲- انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

.....
.....
.....
.....

۳- با بررسی نوشت‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید.

موارد دوست‌داشتنی
درباره‌ی فعالیّت‌ها

نکات منفی درباره‌ی
نوشت‌های من

نکات مثبت درباره‌ی
نوشت‌های من

عنوان فعالیت:

دانه‌ی نی

احساسات و آموخته‌های خود را از انجام فعالیت این جلسه در بخش یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

احساسات

آموخته‌ها

فعالیت خارج از کلاس:

گفت‌و‌گوی دو گیاه متفاوت با یکدیگر را در آغاز زمستان بنویسید.

من و پرسش‌هایم

۱— سه مورد از پرسش‌های خود را که دوست دارید پاسخ آن را بدانید، اماً پاسخ آن در کتاب‌های درسی شما نیست بنویسید.

دانستن پاسخ کدام یک از این سه پرسش برای شما مهم‌تر است؟ در مرّبع کنار آن علامت بزنید.

۲— پرسش‌های نوشته شده روی تابلو را در کلاس بر اساس معیارهای زیر بررسی و پرسش‌های مناسب را انتخاب کنید. سایر پرسش‌ها را اصلاح یا حذف کنید.

معیارها

- در پرسش از واژگان و جملات دقیق، واضح و روشن استفاده شده باشد.
- پاسخ پرسش در کتاب‌های درسی شما نباشد.
- با خواندن پرسش، بتوان به روش پیدا کردن پاسخ آن پی برد.

۳— پرسش‌های انتخابی و اصلاح شده را در جدول زیر بنویسید و با علامت مشخص کنید که این پرسش در مورد خودتان است یا به پرسش درباره‌ی خدا، دیگران و خلقت ارتباط دارد.

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
درباره	پرسش								
؟									
؟									
؟									
؟									
؟									
؟									
؟									
؟									
؟									

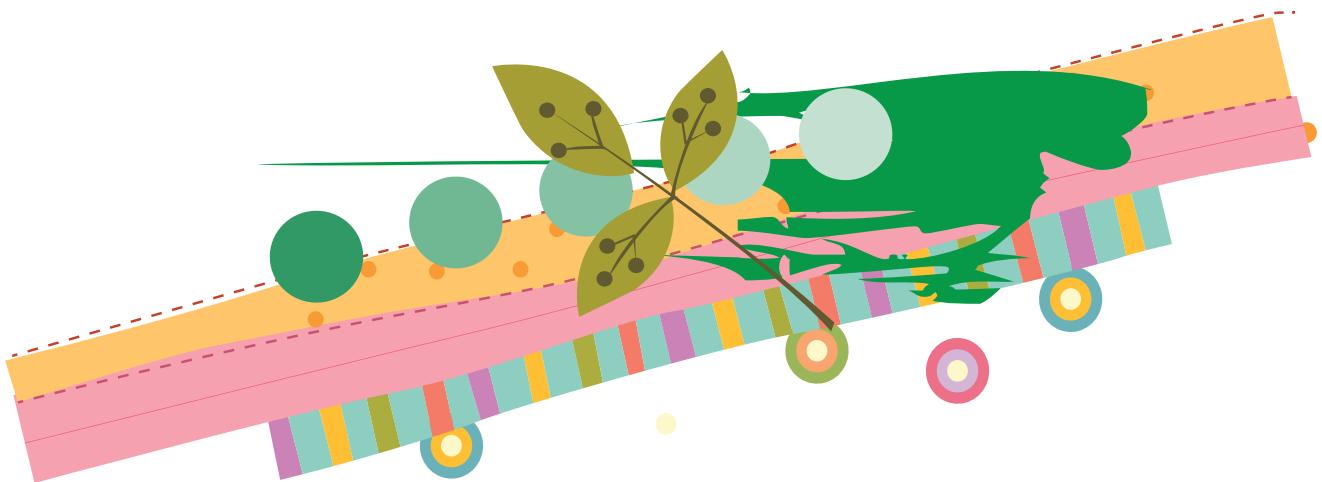
توجه: در برخی از پرسش‌ها ممکن است بیش‌تر از یک خانه علامت زده شود.

۴— آیا در جدول، ستونی دیده می‌شود که علامت زده نشده باشد؟ با کمک سایر دانش‌آموزان پرسشی برای آن بنویسید.

فعالیت خارج از کلاس:

در صورتی که پرسش‌های جدیدی به ذهنتان رسیده است، آن‌ها را بنویسید.

عنوان فعالیت:

میمون‌های گرانبها

به نظر شما ارزش واقعی میمون‌ها چقدر است؟ چرا؟

بین ارزش و قیمت چه تفاوتی وجود دارد؟

همان‌طور که در این فعالیت و فعالیت‌های گذشته ملاحظه کردید در به کارگیری واژه‌ها و جملات برای بیان نظرات و افکار خود باید به نکاتی توجه کنیم، این نکات را بنویسید.

خودارزیابی

فعالیّت‌های مورد بررسی

۱- با بررسی فعالیّت‌های جلسات گذشته‌ی تفکر و پژوهش، چه چیزهایی یادگرفتید؟

به سؤال‌های زیر با توجه به فعالیّت‌هایی که در درس تفکر و پژوهش از ابتدای سال تحصیلی تاکنون انجام داده‌اید پاسخ دهید.

◆ آموخته‌های این درس در مواجهه‌ی شما با موضوعات و چگونگی بیان نظرات و افکار چه تأثیر داشته است؟

◆ در دریافت پیام‌های خبری از روزنامه، مجله، داستان، نقاشی، عکس و فیلم چه تغییری پیدا کرده‌اید؟

◆ در به کارگیری زبان برای بیان نظرات و افکار خود چه تغییری پیدا کرده‌اید؟

بخش دوم
فعالیت‌های انتخابی

۲

عنوان فعالیت:

هر کاری .....!

با توجه به فعالیتی که در کلاس انجام دادید، پاسخ پرسش‌های زیر را بنویسید.

۱- این فعالیت و نتایج آن، شما را به یاد چه چیزهایی در زندگی روزانه می‌اندازد؟

۲- یک جمله‌ی حکیمانه یا ضربالمثل بسازید.

فعالیت خارج از کلاس:

تا جلسه‌ی بعد به اتفاقات اطراف خود دقت کنید. با توجه به اتفاقات، یک جمله‌ی حکیمانه یا جمله‌ای که به عنوان ضربالمثل از آن‌ها بتوان استفاده کرد بسازید.

جمله‌ی حکیمانه‌ی من

اتفاق یا اتفاقاتی که مشاهده کردم

برنامه‌ی کودک و نوجوان

در طول سه روز، برنامه‌ی کودک و نوجوان یکی از شبکه‌های استانی یا سراسری را تماشا کنید و جدول زیر را درباره‌ی دو برنامه در هر روز کامل کنید.

برنامه‌ی دوم	برنامه‌ی اول	مشخصات	تاریخ
		عنوان برنامه	
		موضوع برنامه	
		مدّت برنامه به دقیقه	
		عنوان برنامه	
		موضوع برنامه	
		مدّت برنامه به دقیقه	
		عنوان برنامه	
		موضوع برنامه	
		مدّت برنامه به دقیقه	

اکنون با توجه به مطالبی که در جدول نوشته‌اید، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

◆ در این برنامه‌ها بیشتر به چه موضوعاتی پرداخته شد؟

◆ شما کدام برنامه را بیشتر دوست داشتید؟ چرا؟

◆ نوشتۀ‌های اعضای گروه را با هم مقایسه کنید. اعضای گروه کدام برنامه‌ها را بیشتر دوست دارند؟ سه نمونه را به ترتیب بنویسید.

-۱

-۲

-۳

عنوان فعالیت:

از کجا بدانم؟

۱— گروه شما چه موضوعی را برای گردآوری اطلاعات انتخاب کرد؟

۲— برای گردآوری اطلاعات از چه منابعی (کتاب‌ها، مجلات، اینترنت و ...) استفاده کردید؟

۳— درباره‌ی منابعی که استفاده کردید، جدول زیر را کامل کنید.

نام منبع	پرسش
.....	مطلوب کدام منبع با موضوع ارتباط بیشتری دارد؟
.....	کلمات و جملات کدام منبع راحت‌تر فهمیده می‌شود؟
.....	دسترسی به کدام منبع سریع‌تر است؟
.....	دسترسی به کدام منبع راحت‌تر بود؟
.....	مطلوب کدام منبع دقیق‌تر و درست‌تر است؟

۴— با توجه به **فعالیتی** که انجام دادید بنویسید منابع مناسب برای گردآوری اطلاعات چه ویژگی‌هایی باید داشته

باشند؟

چرخ ریسک

با تماشای فیلم چه پرسش‌هایی در ذهن شما پیدا شد؟

پرسش‌های نوشته شده روی تابلو را در گروه بر اساس معیارهای زیر بررسی، و پرسش‌های مناسب را انتخاب کنید.
سایر پرسش‌ها را اصلاح یا حذف کنید.

معیارها

- پاسخ پرسش در فیلم نباشد.
- در پرسش از واژگان و جملات دقیق، واضح و روشن استفاده شده باشد.
- با خواندن پرسش، بتوان به روش پیدا کردن پاسخ آن پی برد.

پرسش‌های انتخاب و اصلاح شده را بنویسید.

عنوان فعالیت:

رضا

۱- بقیه‌ی داستان را به میل خودتان بنویسید.

۲—آیا موقعیت‌هایی داشته‌اید که واقعاً تصمیم‌گیری برای شما مشکل باشد؟ آن را بنویسید.

عنوان فعالیت:

درخت بخشندۀ

احساسات و آموخته‌های خود را از انجام فعالیت این جلسه در بخش یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

احساسات

آموخته‌ها

فعالیت خارج از کلاس:

یکی از فعالیت‌های زیر را به دلخواه انجام دهید.

- ۱—به دلایل دوست داشتن و وابستگی اعضای یک خانواده به هم فکر کنید. مواردی را که مهم‌تر می‌دانید بنویسید.
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

- ۲—جدول زیر را کامل کنید.

دلایل علاقه‌ی شما به آن‌ها	بستگان مورد علاقه‌ی شما	?
.....	.....	۱
.....	.....	۲
.....	.....	۳

عنوان فعالیت:

پرواز کن! پرواز!

احساسات و آموخته‌های خود را از انجام فعالیت این جلسه در بخش یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

احساسات

.....

.....

.....

آموخته‌ها

.....

.....

.....

فعالیت خارج از کلاس:

از پدر و مادر و دیگر بزرگان خانواده‌ی خود بپرسید: آیا در ادبیات فارسی یا تجربیات خودشان داستانی وجود دارد که پایان آن شبیه انتخاب جوجه عقاب باشد؟ خلاصه‌ی داستان را بنویسید.

عنوان فعالیت:

ما کجا هستیم؟

احساسات و آموخته‌های خود را از انجام فعالیت این جلسه در بخش یادداشت من بنویسید.

..... یادداشت من .....

احساسات

.....
.....
.....

آموخته‌ها

.....
.....
.....

فعالیت خارج از کلاس:

درباره‌ی تفاوت‌ها و شباهت‌های انسان با سایر موجودات جهان فکر کنید. سپس در این باره با دو نفر از دوستان یا اعضای خانواده مصاحبه کنید و نتایج را بنویسید.

نظر من

نظر مصاحبہ شوندہ اول

نظر مصاحبه شونده‌ی دوم

عنوان فعالیت:

آخر خط

با توجه به گفت و گوهایی که در کلاس کردید، سه واژه‌ی پیر، قدیمی و فرسوده را معنا کنید و برای تفاوت کاربرد آن‌ها مثال‌هایی بنویسید.

..... یادداشت من .....

پیر

.....

قدیمی

.....

فرسوده

.....

تفاوت کاربرد

.....

فعالیت خارج از کلاس:

با استفاده از آموخته‌های خود در این جلسه یک جمله‌ی حکیمانه بنویسید.

عنوان فعالیت:

من عاقبت از این پل خواهم گذشت

شخصیت‌های موجود در فیلم را توصیف کنید.

میترا

جمیلہ

پدرشان

ممَّمَ شو

فعالیت خارج از کلاس:

یکی از پرسش‌های زیر را انتخاب کنید و به آن پاسخ دهید.

۱— چه آداب و رسوم خاصی در استان محل زندگی خود می‌شناسید، آن را بنویسید.

۲— آداب و رسوم و محیط زندگی چه ارتباطی با هم دارند؟

۳— مشاهده‌ی آداب و رسوم مناطق مختلف کشور چه احساسات و اندیشه‌هایی در شما ایجاد می‌کند؟

تعریف شما از طمع و قناعت چیست؟ با ذکر مثال تعاریف خود را روشن سازید.

خودارذیابی

فعالیّت‌های انتخابی

۱— با بررسی فعالیّت‌های جلسات گذشته‌ی تفکّر و پژوهش، چه چیزهایی یادگرفتید؟

۲— انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

۳— با بررسی نوشه‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید.

موارد دوستداشتني
درباره‌ی فعالیّت‌ها

نکات منفی درباره‌ی
نوشه‌های من

نکات مثبت درباره‌ی
نوشه‌های من

بخش سوم
فعالیت‌های اختیاری

۳

ف\u00e3علیت اختیاری شماره ۱

فعالیت اختیاری شماره ۱

۲ فعالیت اختیاری شماره ۵

۲- فعالیت اختیاری شماره ۵

۳ فعالیت اختیاری شماره‌ی

۳ فعالیت اختیاری شماره

خودارزیابی فعالیت‌های اختیاری

۱— با بررسی فعالیت‌های جلسات گذشته‌ی تفکر و پژوهش، چه چیزهایی یاد گرفتید؟

۲— انجام چه کارهایی به شما کمک کرد تا بهتر یاد بگیرید؟

۳— با بررسی نوشه‌های خود در صفحات قبلی کتاب کار، جدول زیر را کامل کنید.

موارد دوست‌داشتني
درباره‌ی فعالیت‌ها

نکات منفي درباره‌ی
نوشه‌های من

نکات مثبت درباره‌ی
نوشه‌های من

خودارزیابی
نیمسال اول و دوم

خودارزیابی نیمسال اول تحصیلی

با توجه به فعالیت‌هایی که از ابتدای سال تحصیلی تا کنون در درس تفکر و پژوهش انجام دادید جدول زیر را تکمیل کنید

خودارزیابی نیمسال اول تحصیلی

موارد توصیفی

۱

مهم‌ترین چیزی را که آموختم این بود که:

۱

فعالیت‌های مورد علاقه‌ی من این بود که:

۲

من در پیشرفت کرده‌ام.

۳

من باید در زمینه‌ی بیش‌تر کارکنم.

۴

به خودم افتخارمی‌کنم به دلیل این که:

۵

وقتی به کارهایم نگاه می‌کنم، احساس می‌کنم:

۶

امضا

نام و نام خانوادگی دانشآموز:

خودارزیابی پایان سال تحصیلی

با توجه به فعالیت‌هایی که از ابتدای سال تحصیلی تا کنون در درس تفکر و پژوهش انجام دادید جدول زیر را تکمیل کنید

خودارزیابی پایان سال تحصیلی

موارد توصیفی

۶

۱

مهم‌ترین چیزی را که آموختم این بود که:

۲

فعالیّت‌های مورد علاقه‌ی من این بود که:

۳

من در پیشرفت کرده‌ام.

۴

من باید در زمینه‌ی بیش‌تر کارکنم.

۵

به خودم افتخارمی‌کنم به دلیل این که:

۶

وقتی به کارهایم نگاه می‌کنم، احساس می‌کنم:

امضا

نام و نام خانوادگی دانشآموز:

معلمان محترم داویلایی کرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را درباره می طلب
این کتاب از طریق نامه بزرگ شانی تهران - صندوق پستی ۳۶۲ / ۱۵۸۵۵ - گروه درسی مبوب و یا پیام نکار (Email)
arsal@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دقترایین کتاب های دسی ابتدایی و توسط نظری